

Uitgegeven door:

Ramakrishna Vedanta Vereniging Nederland

De Vlaschaard 57

NL-1183 KM Amstelveen

Tel/Fax: 020-4410155

© 2003 Auteursrechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

HET VERHAAL VAN SARADA DEVI

Verteld door

Swami Smaranananda

(in het Engels)

Oorspronkelijk uitgegeven door:

Advaita Ashrama

5 Dehi Entally Road
Kolkata – 700 014
West Bengalen
India

“Als je in nood verkeert zeg dan alleen
tot jezelf: Ik heb een moeder”

Heilige Moeder Sri Sarada Devi
(1853–1920)

Inhoudsopgave

DE HEILIGE FAMILIE VAN JAYRAMBATI	1
GEBOORTE EN JEUGD	2
HUWELIJK EN LEVEN MET OUDERS	4
NAAR DAKSHINESWAR	6
RAMAKRISHNA' S VERERING	8
DAGELIJKS LEVEN	9
LAATSTE DAGEN VAN RAMAKRISHNA EN DAARNA	11
BEDEVAARTEN EN GEBEDEN	13
IN BELUR MATH EN CALCUTTA	14
MOEDER VAN DE VOLGELINGEN	15
WESTERSE VOLGELINGEN	18
DE LAATSTE BOODSCHAP	19

Bericht van de uitgever

“Als je vrede van hart wenst, kijk dan niet naar de fouten van anderen. Kijk liever naar je eigen fouten. Niemand is een vreemde, mijn kind, de hele wereld is jou eigen. Probeer iedereen je eigen te maken.” Deze waardevolle woorden werden ongeveer honderd jaar geleden door een eenvoudige dorpsvrouw uitgesproken tegen een volgeling, die intens verdrietig was. Ofschoon de woorden heel eenvoudig klinken, weten alleen de serieuze beoefenaars hoe moeilijk het is ernaar te handelen. Dit is echter de enige manier om innerlijke vrede te verwerven. Het is van toepassing voor alle mensen ter wereld en van alle tijden, omdat het een eeuwige spirituele wet is, die we vinden in de heilige geschriften van de Hindoes en in uitspraken van heilige mensen. De wereld lijdt vanwege het simpele feit dat men de fouten van de anderen ziet, maar niet naar de eigen gebreken kijkt uit onwetendheid veroorzaakt door de ijdelheid van materiele welvaart, die ook religieuze intolerantie met zich meebrengt. Met als gevolg dat de mensen geen vrede kennen, hoeveel we in materieel opzicht ook mogen bereiken.

De bovenstaande uitspraak is van de Heilige Moeder Sri Sarada Devi, de vrouw van Sri Ramakrishna die de eenheid en harmonie van alle

religies leerde. In verloop van tijd werd zij de Universele Moeder, met de nobele leringen van haar echtgenoot, die een heilig leven leidde door haar als manifestatie van de Goddelijke Moeder te vereren. Wij zijn verheugd dit boek 'Het Verhaal van Sarada Devi' in het Nederlands uit te brengen ter ere van haar honderd-vijftigste Verjaardag. Zij werd in december 1853 geboren. Wij hopen dat door het volgen van het voorbeeld van haar eenvoudige leven de mensen en in het bijzonder de vrouwen van alle volken een gelukkig en vreedevol bestaan mogen leiden.

Amstelveen De Uitgever

16 december 2003

DE HEILIGE FAMILIE VAN JAYRAMBATI

Ramachandra en Shyamasundari

Jayrambati is een klein dorpje in Bengalen. Uitgebreide rijstvelden strekken zich uit rond een paar lemen huizen met rieten daken. Vijvers en waterbassins bezaaien het gebied, waarvan sommige met bloeiende lotussen en lelies. De Amodar, een klein slingerend riviertje, stroomt langs de noordzijde van het dorp.

Een arme Brahmaan, die Ramachandra Mukerjee heette, leefde hier bijna anderhalve eeuw geleden. Hij was deugdzaam en goedhartig en leefde een eenvoudig leven. Terwijl hij zijn 'Hookah'-pijp rookte, zat hij op de veranda van zijn huis en nodigde voorbijgangers uit ook een 'Hookah'-pijp te roken.

Zijn vrouw Shyamasundari, was net als hij, eenvoudig en vriendelijk. Alles wat zij deed, werd netjes en op een propere wijze door haar gedaan. Zij zorgde graag voor de mensen en gaf ze graag te eten en zij deed veel moeite, iedereen die in nood verkeerde, te helpen. Zij verlangden vurig naar een kind en hoefden niet lang te wachten.

Visioenen van Ramachandra en Shyamasundari

Het leven in Jayrambati was rustig en vredig. De dag ging vreugdevol voorbij, boerenjongens werkten fluitend op de velden, verschillende soorten vogels vlogen af en aan in elk seizoen.

Eens bezocht Ramachandra Calcutta, de grote stad, op ongeveer honderd kilometer afstand. Daar had hij een droom. Hij droomde dat een stralend klein meisje met een gouden huidskleur zijn hals omvatte. "Wie ben jij?" vroeg hij. Zij antwoordde: "Wel, ziet u, ik ben in uw familie gekomen." Ramachandra ging naar Jayrambati terug, terwijl hij over zijn droom nadacht.

Bij zijn terugkeer vertelde hij het aan Shyama. Zij stond verwonderd, want ook zij had een visioen gehad. Zij beschreef het aldus: "Op een dag toen ik naar de rivier ging, zat ik onder die grote boom, daarginds. Plotseling zag ik een bekoorlijk klein meisje uit de boom naar beneden komen. Eerst schrok ik, maar zij was zo engelachtig mooi, en zij omvatte mijn hals met haar tere armpjes. Ik raakte buiten bewustzijn en de mensen droegen mij naar huis. Ik voel dat zij mijn lichaam binnengegaan is."

Zij voelden door deze gebeurtenissen, dat zij spoedig met een kind gezegend zouden worden.

GEBOORTE EN JEUGD

Sarada wordt geboren

Het was oogsttijd. De velden waren goudkleurig vol met rijp geworden rijst. Arbeiders waren druk bezig met maaien en de oogst binnen te halen, terwijl de vrouwen het graan kookten en droogden in de zachte winterzon.

De landstreek bood een feestelijk aanblik. Mannen en vrouwen vergaten hun ellende en keken uit op tenminste een paar maanden van een leven zonder zorgen. Op 22 december 1853 was er grote vreugde in Ramachandra's huis; want op die dag schonk Shyamasundari het leven aan een dochter. Het kind kreeg eerst de naam Thakurmani, maar later werd zij Saradamani genoemd.

Sri Ramakrishna, de toekomstige echtgenoot

Vijf kilometer van Jayrambati ligt Kamarpukur, waar Sri Ramakrishna werd geboren. Hij was een heilige, vervuld van zo'n buitengewone liefde voor God, dat de mensen zeiden, dat hij gek was. Als jongeman leefde hij in een Kali-tempel te Dakshineswar, een randgemeente van Calcutta. Dag en nacht dacht hij alleen maar aan de Goddelijke Moeder. Zijn moeder en broers in Kamarpukur werden ongerust over hem en lieten hem terugkomen.

Het was in deze tijd, dat hij een Jatra (een toneelstuk) bijwoonde in Sihore, een dorpje op vijf kilometer afstand van Jayrambati. Bij zulke uitvoeringen bevindt het toneel zich in het midden en zijn er geen coulissen. De acteurs komen op vanuit de artiestenkamer, tussen de toeschouwers door. Iedereen keek met volle aandacht naar het toneelspel. De vrouwen van Sarada's familie waren er ook en een van hen hield Sarada, toen twee jaar oud, op haar schoot.

Een van de vrouwen vroeg vrolijk: "Kind, als jij groot bent, met wie zou je dan willen trouwen?" Het kind wees met haar kleine vingertjes zonder aarzelen naar Ramakrishna, die in de menigte zat. De vrouwen moesten hartelijk lachen en riepen uit: "O, ga jij met die gekke jongen trouwen!" Dat het uiteindelijk bewaarheid werd, konden zij toen amper bevroeden!

Mededogen met de armen

Sarada's ouders waren niet rijk, maar zij waren tevreden en gelukkig. Zij was een ernstig en actief klein meisje, dat haar moeder met koken hielp en voor haar kleine zusje en broertje zorgde. Soms nam ze hen mee voor een bad in de Amodar-rivier.

Eens vernielden sprinkhanen de rijst op de velden. In deze tijd van ellende en tegenspoed ging kleine Sarada van het ene veld naar het andere en verzamelde het graan. Zij werd nooit moe. Wanneer de boeren op het land werkten, bracht zij ze gepofte rijst, als versnapering.

Zij was een klein bezig meisje, vol van mededogen voor de armen en altijd bereid hun te dienen.

Kleine Sarada's eredienst

Kleine Sarada speelde niet vaak. In plaats daarvan vereerde zij haar kleine beeldjes met bloemen en gewijde bladeren. Zij hield in het bijzonder van de beelden van Kali en Lakshmi, twee Hindoe godinnen: Kali, de verschrikkelijke, de vernietigster van het kwaad; en Lakshmi, de godin van rijkdom en schoonheid.

Sarada ging helemaal op in haar aanbedding. Eens aanbad zij een beeldje van Jagaddhatri, de Beschermster van het Universum. Dit beeld toont de Goddelijke Moeder, gezeten op een leeuw. Sarada was zozeer verdiept in de aanbedding, dat zijzelf wel op een beeld leek. Voor een bezoeker leek het werkelijk zo!

Af en toe ging zij met haar broers naar school en leerde het Bengaalse alfabet. Maar daar stopte haar onderwijs, want in die dagen werd onderwijs niet als noodzakelijk beschouwd voor meisjes.

HUWELIJK EN LEVEN MET OUDERS

Huwelijk

De mensen van Kamarpukur zeiden, dat Sri Ramakrishna zich in Dakshineswar als een krankzinnige gedroeg. Zijn moeder en broer waren bezorgd, en lieten hem terug komen naar Kamarpukur, zodat zij hem in het huwelijk konden laten treden. Want zij dachten dat een huwelijk zijn ziekte zou genezen. Maar omdat zij arm waren, konden zij geen bruid vinden en dat stemde hen verdrietig.

Ramakrishna merkte dit op en zei schertsend: "Wel, wel, waarom snellen jullie her en der voor een bruid? Jullie konden beter naar Ramachandra's Mukherjee's huis in Jayrambati gaan. Daar zullen jullie het meisje vinden, dat voor mij bestemd is." Zij gingen daar naar toe en inderdaad vonden zij daar Sarada, juist vijf jaar! En Ramakrishna was drieëntwintig jaar!

Het huwelijk werd desondanks voltrokken. Het was 1859. Sarada, het kind-bruidje, werd opgetoid met geleende sieraden; zij dacht dat deze van haar waren. Maar nu, na het huwelijk, hoe moesten de sieraden van haar weg worden genomen? Chandra Devi, Ramakrishna's moeder, wist niet wat te doen. Maar hij zei haar zich geen zorgen te maken. Terwijl Sarada sliep, haalde hij stilletjes de sieraden van haar lichaam weg en overhandigde ze aan zijn moeder, die ze aan hun eigenaar teruggaf.

Het leven in Jayrambati

De vijf jaar oude Sarada keerde naar haar ouders terug; het was de gewoonte voor de vrouw alleen als zij volwassen werd om met haar echtgenoot te leven. Ook Ramakrishna keerde terug naar Dakshineswar. Hij stortte zich weer in verschillende spirituele praktijken, zo verlangde hij God te bereiken en door zo vele paden als maar kon.

Sarada groeide op in Jayrambati. Zij hielp haar moeder met de vele huishoudelijke karweitjes: voor haar jongere broertje en zusje zorgen, gras snijden voor de koeien, enzovoort.

Zelfs terwijl zij zo bezig was, had zij vele wonderlijke ervaringen. Dikwijls zag zij een meisje van haar leeftijd komen om haar met alles wat zij deed te helpen. Maar als er toevallig andere mensen kwamen, dan verdween het meisje. Als Sarada de vijver instapte om het lange gras te maaien, dan deed het andere meisje hetzelfde. Tegen de tijd dat zij een bundel verzameld had en het op de oever neerlegde en terugkwam, had het andere meisje al een bundel verzameld.

Zulke goddelijke visioenen bewezen, dat Sarada geen gewoon meisje was.

Hulp aan uitgehongerde mensen

Het was 1864. Sarada was elf jaar oud. Bengalen leed toen onder een verschrikkelijke hongersnood, en Jayrambati ontkwam er niet aan. Duizenden mensen kwamen om. Velen kwamen naar haar vader's huis voor voedsel. Ramachandra opende een gratis keuken, ofschoon hijzelf een arme man was, en gaf iedereen die kwam khichuri te eten, van rijst en dal (linzen) bereid. Hij had een kleine voorraad rijst gespaard voor de toekomst, die hij nu opgebruikte.

Sarada was diep getroffen door deze aanblik van lijden. Als hongerige mensen de hete khichuri zaten te eten, wuifde zij het hete voedsel frisse lucht toe met haar beide handen om het af te laten koelen.

Op een dag kwam er een meisje van een stam met ruige haren en met wilde bloeddoorlopen ogen, aangerend en begon te eten van de rijstpoeder, die in de week was gezet in een voederbak voor het vee. Zij hoorde Sarada haar zelfs niet roepen om naar binnen te komen voor haar portie khichuri. Terwijl zij zich dit voorval herinnerde, zei Sarada Devi vele jaren later: "Het is geen grap om de folterende pijn van een lege maag te moeten dragen."

Dagen tussen hoop en wanhoop

De jaren gingen voorbij. Sarada, op vijfjarige leeftijd getrouwd, was nu opgegroeid tot een jonge vrouw. Maar haar echtgenoot, verzonken in Goddelijke extase, leefde in Calcutta, te Dakshineswar, totaal onbewust van de buitenwereld.

De roddel dat Sarada was getrouwd met een krankzinnige, was nu wijd verbreid in Jayrambati. Als zij een bad wilde nemen in de vijver, zei-

den de andere vrouwen: “O, daar komt de vrouw van die krankzinnige. Wat jammer, dat zij met hem trouwde.” Sarada was diep gekwetst. In het diepst van haar hart wist ze, dat Ramakrishna geen krankzinnige was. “O, hoe liefdevol en vriendelijk was hij, toen hij laatst kwam. Hij gedroeg zich normaal. Hoe kan hij nu gek zijn?”

Zij werd verscheurd tussen hoop en wanhoop.

Alleen een vrouw uit het dorp, die Bhanu heette, stelde haar gerust. Zij was een vrouw met diep inzicht, en de mensen in het dorp noemden haar met respect: ‘Tante Bhanu’.

Tenslotte besloot Sarada naar Dakshineswar te gaan om de situatie zelf te aanschouwen.

NAAR DAKSHINESWAR

Op weg naar Dakshineswar

In maart 1872 ging Sarada te voet op weg naar Dakshineswar op een afstand van ongeveer honderd kilometer. Haar vader en enkele vrouwen uit het dorp vergezelden haar. Zij genoot van haar wandeling door de velden. Maar toen zij voortgingen, begonnen haar benen het te begeven en zij werd bevangen door hoge koorts. Zij kon niet verder lopen en lag in een herberg aan de kant van de weg, gekweld door de angst dat zij niet in staat zou zijn Calcutta te bereiken om haar echtgenoot te zien.

Maar tijdens de nacht, toen zij in haar bed lag, had zij een visioen. Een vrouw van grote schoonheid met een zwarte huidskleur verscheen voor haar en streelde voorzichtig haar lichaam. Sarada vroeg haar waar zij vandaan kwam.

Bezoekster: “Van Dakshineswar.”

Sarada: “Werkelijk! Ik wil daar ook naar toe. Maar deze ziekte...”

Bezoekster: “Nee, maak je geen zorgen, mijn lief. Je zult er zeker heen gaan en hem ontmoeten.”

Sarada: “O, je bent zo vriendelijk! Wie ben je? Ben je familie van ons?”

Bezoekster: “Ik ben je zuster.”

Daarmee verdween de bezoeker. ‘s Morgens voelde Sarada dat de koorts verdwenen was. Zonder verder tijd te verliezen regelde haar vader een draagstoel voor haar en bereikten zij ‘s avonds Dakshineswar.

Eerste bezoek aan Dakshineswar

Ramakrishna verwelkomde Sarada liefdevol. Hij zei: “Ah, je bent gekomen. Goed. Ik ben heel gelukkig.” Hij vroeg haar die nacht in zijn kamer

te blijven.

Sarada was heel erg opgelucht. Want zij vond dat Ramakrishna helemaal niet gek was. Hij was zo vriendelijk en liefdevol als tevoren. Zij zei tot zichzelf: "Hoe onwaar is het geroddel van de dorpelingen. Het is goed dat ik hier zelf gekomen ben. Laat mij hem nu dienen met heel mijn hart

Haar dagen gingen voorbij in dienstbaarheid aan haar echtgenoot. Haar hart was gevuld met zuivere vreugde. Op een dag vroeg hij haar: "Wat wil je? Een werelds leven of Goddelijkheid?" Zij antwoordde heel beslist: "Nee, ik ben zeker niet in een werelds leven geïnteresseerd. Ik wil je helpen in je streven naar God."

Een andere dag vroeg zij aan hem, terwijl zij zijn voeten zachtjes masseerde: "Hoe beschouw je mij?" Prompt kwam het antwoord: "De Goddelijke Moeder, die in de tempel wordt vereerd en de moeder die geboorte gaf aan dit lichaam en nu in de Nahabat (muzikanten) woont masseert nu mijn voeten. Werkelijk, ik beschouw je als de Goddelijke Moeder van het Universum."

Zo leefde Sarada acht maanden met Ramakrishna, beiden leefden op de hoogten van Godsbewustzijn, zonder een spoor van wereldlijkheid.

RAMAKRISHNA' S VERERING

Ramakrishna aanbidt Sarada

Ramakrishna was een geboren aanbidder en hij aanbad God in zoveel vormen; want is God niet machtig genoeg om te verschijnen in elke vorm die Hij wil? Maar de vorm die Ramakrishna het meest liefhad, was die van de Moeder van het Universum – de Goddelijke Moeder.

Hij beschouwde Sarada ook als de belichaming van de Goddelijke Moeder. Daarom besloot hij haar op een dag van de nieuwe maan te vereeren. Het was nacht. Duisternis omsloot alles en er heerste overal stilte. De rivier de Ganges kabbelde rustig voort.

Ramakrishna liet Sarada naar zijn kamer komen en vroeg haar te gaan zitten op een speciale plaats. Toen begon hij de ceremoniële verering. Sarada was geheel in zichzelf verzonken. Zij was zich nergens bewust van. Toen de aanbidding voorbij was, wierp Ramakrishna zichzelf ter aarde voor haar, terwijl zij onbewogen als een beeld zat en bad: "O, Moeder van het Universum, ik begroet U telkens weer opnieuw."

Sinds die dag voelde Sarada, dat een goddelijke kracht in haar was gekomen. Het eenvoudige dorpsmeisje was getransformeerd tot de Heilige Moeder, Sarada Devi!

'Struikrover ouders'

Op een dag keerde de Heilige Moeder van Kamarpukur naar Dakshineswar terug. De weg liep door grasland, dat vanwege struikrovers be-

rucht was. Zij was bij haar reisgezellen achtergebleven; het schemerde en plotseling vond zij zichzelf geheel alleen. Zij schrok, toen zij een potige man naderbij zag komen. “Wie ben jij. Waar ga je naar toe?” vroeg hij haar op barse toon. “Ik ga naar het oosten”, zei zij. “Dan ben je verdwaald. Ga terug”, beval hij. Maar zij was te geschrokken om in beweging te komen; de man was kennelijk een struikrover. Toen hij dichtbij kwam, zei zij nederig tegen hem: “Vader, ik ben uw dochter Sarada. Ik ga naar uw schoonzoon in Dakshineswar. Ik zie dat ik verdwaald ben. Waar moet ik naar toe gaan in deze donkere nacht? Wilt mij daar alstublieft naar toe brengen. Uw schoonzoon zal u belonen.” Intussen kwam de vrouw van de struikrover eraan en Sarada greep haar hand en zei: “Moeder, ik ben uw kind, Sarada. Ik weet niet wat ik moest doen als u en vader niet gekomen waren.”

Toen zij dit hoorden, vertederden beiden. Zij namen haar mee naar huis, gaven haar te eten en brachten haar naar bed. ‘s Morgens begeleiden zij haar een heel eind, totdat zij veilig kon lopen op de weg naar Dakshineswar. In latere jaren bezocht dit echtpaar heel vaak Ramakrishna met mooie geschenken.

DAGELIJKS LEVEN

In Dakshineswar

Wanneer de Heilige Moeder in Dakshineswar was, verbleef zij in een kleine kamer op de benedenverdieping van de Nahabat. Hoewel zij daar een zeer sober leven leidde, was zij heel gelukkig om Sri Ramakrishna te dienen.

Sarada Devi's dag begon tussen drie en vier uur in de morgen, voordat er iemand anders wakker werd. Zij nam altijd een bad in de Ganges bij een ghat dichtbij de Nahabat, in de duisternis van de vroege morgen. Op een keer toen zij de trap naar de rivier afliep, struikelde zij bijna over een krokodil, die dichtbij de oever lag. Toen de Meester hier over hoorde, vroeg hij haar voortaan niet meer zonder lamp naar de rivier te gaan.

Daarna bracht de Heilige Moeder anderhalf uur in stil gebed door in haar kamer. Dan begon zij voor Sri Ramakrishna te koken. Nadat zij zijn eten had opgediend en hem aan tafel had bediend terwijl hij at, nam zijzelf een lichte maaltijd. Zij gebruikte haar hoofdmaaltijd om ongeveer een uur ‘s middags.

Als de avond viel, knipte zij de lampenpitten, stak ze aan en ging dan zitten voor gebed en meditatie. Vervolgens kookte zij het avondmaal voor Sri Ramakrishna.

Ondanks dat zij een drukbezette dag had, voelde zij zich bijzonder gelukkig in het spirituele gezelschap van de Meester. Haar dagen in Dakshineswar beschouwde zij als de beste periode van haar leven.

Dagen van extase

Wat maakte dat de Heilige Moeder haar tijd in Dakshineswar als de beste periode van haar leven beschouwde? Het dienen van Sri Ramakrishna met hart en ziel gaf haar de grootste vreugde. Maar hij werd altijd door mannelijke volgelingen omringd en zij was zo verlegen dat zij zelfs hem niet kon ontmoeten – soms dagenlang. En denk je eens in, hij leefde slechts een paar meter verderop! Op zulke dagen troostte zij zichzelf met de gedachte: “O geest, waarom zou je zo gelukkig moeten zijn om hem elke dag te kunnen zien?” Zij wilde graag een van de volgelingen van de Meester zijn, die aldoor genoten van zijn gezelschap.

Niettemin kon Sarada Devi door een gat in het bamboe-scherm in haar kamer de Meester zien zingen en dansen in extase. Soms stond zij uren naar Sri Ramakrishna te kijken als hij in een goddelijke gemoedsstemming aan het dansen en zingen was.

Jaren later zei zij, dat zij reumatiek had gekregen door het vele uren staan in Dakshineswar. Maar nooit kon zij de immense spirituele vreugde en voldoening vergeten, die zij verkreeg door dichtbij Sri Ramakrishna te zijn.

Sarada wil niet in verzoeking gebracht worden

Op een dag kwam een rijke koopman die Lakshminarayan heette naar Sri Ramakrishna. Hij vond dat de Meester wat geld moest hebben om opzij te leggen voor zijn uitgaven. “Ik wil u graag tienduizend roepies geven”, zei hij aarzelend. “Dit geld zal op verschillende manieren goed van pas komen.”

Sri Ramakrishna schreeuwde het uit alsof hij een klap kreeg. “O, Moeder Kali!” bad hij, “waarom brengt u mij in verleiding?” Toen de volgeling hardnekkig aanhield, liet hij Sarada Devi halen. Om haar te testen zei hij: “Lakshminarayan wil dat ik dit geld accepteer. Aangezien ik dit niet kan doen, wil hij het aan jou geven.” Zij antwoordde: “Wat zeg je nu? Dat zou hetzelfde zijn als wanneer jij het aannam. Dat is onmogelijk.” Hij was zeer verheugd met haar antwoord.

LAATSTE DAGEN VAN RAMAKRISHNA EN DAARNA

Met Sri Ramakrishna in zijn laatste dagen

Sarada Devi's dagen Dakshineswar gingen in geluk voorbij. Maar vreugde of verdriet gaan niet eeuwig door. De Meester ontwikkelde een pijnlijke plek in de keel en de doktoren stelden vast dat het kanker was. Omdat hij voortdurende verzorging nodig had, brachten zijn volgelingen hem naar een buitenhuis in Cossipore, veel dichterbij de stad.

Zij kookte voor hem en voor de jonge volgelingen, die om beurten daar woonden om hem te verplegen. Narendra, de toekomstige Swami Vi-

vekananda en vele andere jongemannen zoals hij, verzorgden hem dag en nacht. Zijn toestand verergerde. Sarada Devi bediende hem bij zijn middag- en avondmaaltijd en op een dag merkte zij op, dat hij droevig keek. “Je kijkt bezorgd”, zei zij. “Vertel mij waar je aan denkt.” Hij antwoordde op een klagende toon: “Kijk eens, wil jij dan helemaal niets doen? Moet dit (wijzende naar zijn lichaam) alles doen?” “Maar”, protesteerde zij, “wat kan ik doen? Ik ben maar een vrouw.” “Nee, nee,” drong hij aan, “jij hebt heel veel te doen.” Hij bedoelde, dat zijn volgelingen na zijn dood aan haar zorg zouden worden toevertrouwd.

Sarada Devi gerustgesteld

De dagen in Cossipore waren voor haar beklemmende dagen; de gedachte, dat Sri Ramakrishna niet lang meer zou leven, benauwde haar de hele tijd. Niettemin was zij onvermoeibaar bezig te zorgen voor hem en de vele discipelen die zich daar hadden verzameld.

Zij had veel aanwijzingen over het naderende einde van de Meester. Op een dag vertelde hij haar: “Ik heb op mijzelf het lijden van de wereld genomen.” Plotseling werd haar het doel van zijn ziekte geopenbaard en zij voelde een groot mededogen met de mensheid.

Het was 16 augustus 1886. Terwijl hij naar haar keek zei Sri Ramakrishna: “Ik voel dat ik naar een land ga, heel ver weg.” Zij barstte in tranen uit. Hij troostte haar: “Waarom ben je verdrietig? Je zult leven zoals je nu doet. Narendra en de anderen zullen voor je zorgen.”

Tegen middernacht ging Sri Ramakrishna in een diepe extase van waaruit hij nooit meer terugkwam. De volgende dag nam de Heilige Moeder al haar sieraden af, zoals van een Hindoe-weduwe verwacht werd. Toen zij op het punt stond haar armbanden af te doen, verscheen Sri Ramakrishna voor haar. Hij zag er stralend en gezond uit. Terwijl hij haar hand vasthield, zei hij: “Ben ik dood, dat je als een weduwe handelt? Ik ben alleen maar van een kamer naar een andere gegaan.” Daarom droeg zij haar armbanden zolang als zij leefde.

De Vijf Vuren

Het overlijden van Sri Ramakrishna liet een diepe wond na in het hart van de Heilige Moeder. Omdat haar verdriet voortduurde, stelden enkele volgelingen voor: “Moeder, waarom gaat u niet op bedevaart naar de heilige plaatsen in het noorden?” Daarom ging zij in augustus 1886 op reis, vergezeld door Swami Yogananda, haar vrouwelijke metgezellen Golap-Ma en Lakshmi-Didi, en anderen. Zij bezocht vele plaatsen: Deoghar, Varanasi, Prayag, en Vrindaban en voelde zich immens gelukkig. Toen zij in Varanasi was, raadde een heilige vrouw haar aan de geestelijke beoefening van de ‘Vijf Vuren’ te doen en zei dat deze haar verdriet zou wegnemen.

Enige tijd later, toen zij in een buitenhuis aan de Ganges woonde, dichtbij de Belur Math, werd zij in een visioen opnieuw aangespoord de geestelijke beoefening van de ‘Vijf Vuren’ te volbrengen. Dus werden er vier vuren aangestoken op het terras van het huis, twee meter van elkaar verwijderd. De meedogenloze zon die helder boven het hoofd scheen, was het vijfde vuur. De Heilige Moeder en Yogin-Ma (een van

haar vrouwelijke metgezellen) namen een bad in de Ganges bij zonsopgang en gezeten tussen de vuren mediteerden zij. Dat deden zij tot zonsopgang. Zeven opeenvolgende dagen gingen zij van de vroege ochtend tot de avondschemering door deze vuurproef. Hierna voelde de Heilige Moeder grote innerlijke vrede. Dit alles, de bedevaarttochten en de geestelijke oefeningen, maakte haar gereed voor het spirituele leiderschap wat zij later op zich moest nemen.

BEDEVAARTEN EN GEBEDEN

Bedevoarten en gebed voor de Broederschap

In 1888 ging de Heilige Moeder opnieuw op bedevaart naar Gaya, een oude aan Vishnoe gewijde stad. Zij bezocht ook Bodh Gaya, waar de Boeddha de verlichting ontving. Hier bezocht zij een groot Hindoe klooster en was verheugd te zien dat de monniken daar gelukkig leefden. Zij leden niet onder gebrek aan de noodzakelijke levensbehoeften. Het moederhart in Sarada Devi werd bedroefd bij de gedachte aan haar eigen kinderen (de kloosterdiscipelen van Sri Ramakrishna), die rondzwierven als bedelmonniken. Naar haar bezoek zei zij: "Ik bekeek het klooster van Bodh Gaya. Het was vol met allerlei gebruiksvoorwerpen en de monniken leden niet onder gebrek aan geld. Nadat ik dit gezien had, huilde ik vaak voor de Meester's foto en bad: "O Heer, mijn kinderen hebben geen plaats om hun hoofden ter ruste te leggen, om bij elkaar te komen en om te wonen. Zij hebben heel weinig te eten. Zij sjokken voort van deur tot deur om een beetje voedsel. Mogen zij net zo'n woonplek krijgen." Vervolgens werd de Belur Math gesticht door de zegen van de Meester.

De zegening van Vivekananda

Narendranath, de belangrijkste discipel van Sri Ramakrishna, werd Swami Vivekananda. Na het overlijden van zijn Meester reisde hij door heel India, meestal te voet, en kwam in contact met arm en rijk. Toen hij tenslotte Kanyakumari op het meest zuidelijke punt van India bereikte, mediteerde hij diepgaand op wat hij gezien had, en kwam tot de conclusie dat hij naar het Westen moest gaan. India moest ontwaken, en dat kon alleen gedaan worden door te bevorderen dat India's boodschap in het Westen gewaardeerd zou worden.

In het begin van 1893 was hij nagenoeg besloten naar Amerika te varen. Maar hij twijfelde nog steeds: was het werkelijk de wil van God? Nadat hij Sri Ramakrishna in een visioen gezien had, peinsde hij: "Ja, Sri Ramakrishna wil dat ik ga. Maar toch...hoe weet ik dit zeker?... De Heilige Moeder verblijft in Calcutta. Waarom schrijf ik niet aan haar?" Dus schreef hij haar om haar zegen te vragen.

Sarada Devi wist niets over Amerika. Vivekananda was alleen maar een jonge monnik van dertig jaar, en zonder geld. Maar zij zag de onmiskenbare vinger van God die hem tijdens zijn missie zou leiden. Zij was overtuigd van zijn succes, en dus zond zij haar oprechte zegeningen.

Alle twijfels van de Swami verdwenen. Hij riep uit: “Er bestaat nu geen twijfel meer. Laat ik vertrekken!” En tegen september 1893 stond de wereld verbaasd over zijn succes op het Parlement van Religies in Chicago.

IN BELUR MATH EN CALCUTTA

De Heilige Moeder in Belur Math

Begin 1897 keerde Swami Vivekananda terug naar India na zijn triomftocht in het Westen. Hij richtte nu zijn aandacht op het stichten van het nieuwe klooster van de Ramakrishna Orde. In het dorp Belur werd een stuk grond gekocht, aan de overkant van de Ganges, niet ver van Calcutta. De Belur Math (zoals het klooster werd genoemd) werd formeel door Swamiji ingewijd op 9 december 1898.

In de loop van 1899 bezocht de Heilige Moeder de Belur Math, vergezeld door Zuster Nivedita en enkele andere westerse discipelen van Swamiji. Toen zij voor het eerst voet aan grond van de Math zette, ontving Swami Vivekananda haar met grote nederigheid. De Moeder zelf veegde een stukje grond schoon en aanbad daar een portret van Sri Ramakrishna. Het was een enorm vreugdevolle gebeurtenis. Swamiji zei tegen haar: “Moeder, dit is Uw eigen plek. Alstublieft voel u hier thuis en loop in alle vrijheid over deze terreinen.”

Terwijl zij aandachtig de plaats bekeek, merkte de Heilige Moeder op: “Ik heb altijd gevoelt, zelfs voor de aankoop van dit terrein, dat Sri Ramakrishna als het ware hier verbleef.” In vreugde voegde zij eraan toe: “Nu hebben mijn kinderen een plek om bij elkaar te komen, een plaats om te wonen. Eindelijk heeft de Meester zijn genade aan hen geschonken.”

Bezoek aan Nivedita's school

Zuster Nivedita, een Ierse discipel van Swamiji, was bekend als juffrouw Margareth Noble. Zij kwam in 1898 naar India op Swamiji's verzoek om de Indiase bevolking en in het bijzonder de Indiase vrouwen, te dienen. Daarom wilde zij een meisjesschool in Bagbazar openen, ten noorden van Calcutta. In die tijd gingen Indiase meisjes zelden naar school. Maar Swamiji wilde dat de Indiase vrouwen werden opgeleid zoals de mannen, daarom had hij Nivedita gevraagd een school te openen.

Zuster Nivedita had een huis gehuurd in Bosepara Lane in het noorden van Calcutta, voor de toekomstige meisjesschool en had de Heilige Moeder gevraagd deze in te wijden. Op de middag van 12 november ging de Moeder er naar toe, vergezeld door de Swami's Vivekananda, Brahmananda en Saradananda. Daar verrichte zij de eredienst aan Sri Ramakrishna en verklaarde de school voor geopend.

Een gedenkwaardige gebeurtenis in de geschiedenis van het vrouwenonderwijs in India!

MOEDER VAN DE VOLGELINGEN

Als een Moeder voor alle volgelingen

Sarada Devi was als een moeder voor alle volgelingen. Precies zoals een moeder in een familie voor haar kinderen zorgt, zich zorgen maakt over hun welzijn, intens veel van ze houdt, zo ook was de Heilige Moeder voor haar volgelingen. Ja, zelfs meer dan dat. Zo velen van hen ontmoetten haar in Jayrambati en kregen spirituele vertroosting. Zij was hun goeroe (spirituele leraar) en moeder tegelijk en zij lette ook op hun persoonlijke behoeften.

Girish Gosh, de vermaarde toneelschrijver en discipel van Sri Ramakrishna, bezocht op een keer Jayrambati. Hij was heel verbaasd elke nacht schone lakens op zijn bed te vinden. Bij navraag ontdekte hij, dat de Moeder zelf zijn lakens en kussenslopen waste in de vijver van het dorp. Nadat haar discipelen gegeten hadden, stond zij ze niet toe dat zij de borden van bladeren wegnamen. Protesteren hielp niet. Zij zei altijd: "Wel, ik ben je moeder. Wie zal voor de kinderen zorgen als hun moeder het niet doet?"

Als een volgeling Jayrambati verliet, stond de Moeder op de drempel van het huis, en keek naar de kar die hem wegbracht. Zij bleef daar staan met tranen in haar ogen, totdat de kar uit het zicht was. De volgeling voelde dat hij zijn eigen moeder achterliet.

Moeder's huis

Het aantal volgelingen nam toe. De reis van Calcutta naar Jayrambati was niet gemakkelijk: men liep of reed in een ossenwagen ongeveer 100 kilometer en moest daarbij onderweg drie rivieren oversteken; als alternatief ging men ongeveer 200 kilometer met de trein en dan nog eens ongeveer 40 kilometer te voet. Veel volgelingen vonden het moeilijk de reis te maken. En als zij gingen, was het alleen om te ontdekken dat de Moeder druk bezig was ze te verzorgen met koken, eten geven en afwassen!

Hoe graag wilden zij, dat zij in Calcutta kon verblijven! Maar waar kon zij verblijven? De discipelen zouden opgetogen geweest zijn haar als hun gast te ontvangen, maar zij hadden geen plaats voor haar gezelschap.

Tenslotte kwam Swami Saradananda, een directe discipel van Sri Ramakrishna, met een plan. Hij bracht wat geld bij elkaar, leende er iets bij en bouwde een klein huis met twee verdiepingen ten noorden van Calcutta. Vanaf het dak kon men de Ganges zien, waarin de Moeder zo graag een bad nam.

Op 23 mei 1909 betrad zij het nieuwe huis. Er was een kapel voor Sri Ramakrishna op de eerste verdieping. Swami Saradananda ('Sarat' zoals zij hem noemde) ontving haar met grote toewijding. Iedereen was gelukkig dat zij zo dichtbij was en eindelijk gerieflijk in Calcutta gehuisvest.

Amjad, de 'rover-zoon'

In een dorp dichtbij Jayrambati woonden veel Moslim zijde-wevers. Maar zij waren uit hun ambacht en bestaan gezet door de concurrentie van geïmporteerde zijde, en velen van hen veranderden in dieven en bandieten. Sommige uit deze groep Moslims werkten aan de bouw van de Moeder's nieuwe huis in Jayrambati, en onder hen bevond zich een zeer gevreesde bandiet, die Amjad heette. Op een dag nodigde de Moeder hem uit voor een maaltijd in het huis. Orthodoxe Hindoes vermeden in die tijd Moslims; daarom gooide Nalini, haar nicht, bij het opdienen het voedsel vanaf een afstand op Amjad's blader-bord. De Heilige Moeder zag dit en zei: "Hoe kan iemand van zijn maaltijd genieten, als het met verachting wordt opgediend? Jij hoeft het niet te doen, Nalini. Ik zal Amjad zelf bedienen."

Toen de Moeder na de maaltijd de etensplaats met haar eigen handen schoonmaakte, gilte Nalini: "Tante, u hebt uw kaste verloren." "Houd je mond", zei zij. "Zoals Sarat mijn zoon is, zo is Amjad dat ook." Sarat of Swami Saradananda, de heilige-discipel van Sri Ramakrishna, en Amjad, de bandiet! Maar in de Moeder's ogen waren zij beiden evengoed haar zonen.

De kruier van Bishnupur

Toen de mensen te weten kwamen over de Heilige Moeder, kwamen zij van heinde en verre om door haar gezegend te worden. Zelfs gewone ongeschoolde mensen herkenden haar heiligheid. Zo iemand was de kruier van Bishnupur.

Eens wachtte de Moeder op een trein op het station van Bishnupur tijdens een reis naar Calcutta. Plotseling liep een kruier naar haar toe. Hij kwam niet uit Bengalen en aanbad Rama en Sita. De man viel aan de voeten van de Heilige Moeder, en riep uit; "O, u bent Moeder Janaki¹. Hoe lang heb ik naar u gezocht. Vandaag is het mijn geluksdag dat ik u gevonden heb." Hij begon te huilen.

De Moeder herkende de onvervalste devotie van de kruier en zei: "Goed, huil maar niet. Breng een bloem. Ik zal je initiëren². Jouw geest zal kalm worden."

De kruier bracht een bloem en de Moeder wijdde hem in met een 'mantra', direct op het stationsperron. De man ging in vrede weg.

WESTERSE VOLGELINGEN

¹Janaki is een naam voor Sita, die de dochter van Koning Janaka en de vrouw van Sri Rama was.

²Initiatie of Inwijding betekent leren over God, gewoonlijk door middel van een heilig woord (mantra), gegeven door een spiritueel leraar, de goeroe.

Volgelingen uit het Westen komen naar India

De Moeder voelde zich op haar gemak met mensen met een verschillende achtergrond, omdat zij voelde dat zij allemaal haar kinderen waren. Niemand was een vreemde. Na Swami Vivekananda's terugkeer uit het Westen, kwamen sommige westerse volgelingen naar India. Velen van hen wilden haar beslist ontmoeten. Sommigen van hen herinnerden zich deze ontmoetingen met intense gevoelens.

Juffrouw Josephine Macleod, een Amerikaanse volgelingen van Swami Vivekananda, bezocht haar heel vaak. Op een dag, na een bezoek aan de Moeder in Calcutta, keerde zij 's avonds terug naar de Belur Math. Begeleid door een novice ging zij in gedachten verzonken terug naar haar kamer. Zij zei tot zichzelf: "Ik heb haar gezien, ik heb haar gezien. Dan terwijl zij zich tot de novice richtte, zei zij: "De Heilige Moeder! Ik heb haar gezien." Deze woorden maakten een heel diepe indruk op hem.

Zuster Nivedita, die in nauw contact kwam met de Moeder, schreef: "Zij is de ware essentie van beminnelijkheid – zo vriendelijk en liefdevol – en vrolijk als een meisje." Haar alles-omvattende liefde kende geen grenzen van land of taal. Daarom voelden alle westerse vrouwelijke volgelingen die haar hadden ontmoet, dat zij helemaal eigen was, net als een klein kind aan haar voeten.

DE LAATSTE BOODSCHAP

De Heilige Moeder's laatste boodschap aan de mensheid

De jaren gingen voorbij. Het was 1920. De Heilige Moeder was nu 67 jaar oud. Het aantal volgelingen was geleidelijk aan zo groot geworden, dat zij geen rust meer had. Dag en nacht in Jayrambati en Calcutta verdrongen de mensen zich om haar 'darshan'³ te verkrijgen.

Deze inspanning had zijn uitwerking op haar gezondheid. Niettemin werd haar mededogen en liefde voor de volgelingen alleen maar groter. Zij zag de Heer in alles – zelfs in vogels en dieren.

In het begin van 1920 begon zij in Jayrambati elke dag lichte koorts te krijgen. Haar voeten waren gezwollen. Swami Saradananda en de volgelingen besloten dat zij naar Calcutta moest gaan voor behandeling. Zij nam afscheid van Jayrambati op 24 februari 1920. Niemand kon vermoeden, dat het haar laatste vertrek was. Zij verbleef in het Udbodhan Huis in Calcutta. Maar haar toestand verergerde. Zij begon haar geest los te maken van haar omgeving en vestigde het vast op Sri Ramakrishna. Op een dag kwam een volgelingen en groette haar. Huilend zei zij: "Moeder, wat zal er met ons gebeuren?" Met een zwakke stem antwoordde de Heilige Moeder: "Waarom zou je bang zijn? Je hebt de Meester gezien." Toen voegde zij er langzaam aan toe: "Laat me je iets vertellen. Mijn kind, als je vrede wilt, kijk dan niet naar de fouten van anderen. Kijk naar je eigen fouten. Leer je de wereld eigen te maken. Niemand is een vreemde, mijn kind; de hele wereld is jou helemaal ei-

³Het zien van een heilig persoon of heilig voorwerp.

gen.” Dit was de Heilige Moeder’s laatste boodschap aan de mensheid.

De Moeder verliet de wereld op 21 juli 1920. Een serene sluimer kwam over haar uitgemergelde lichaam, dat nu een hemels licht uitstraalde. Het lichaam werd naar de overkant van de Ganges gedragen naar de Belur Math. ‘s Middags werd de brandstapel van sandelhout aangestoken.

Tegenwoordig staat op deze plaats aan de oever van de Ganges een mooie kleine witte tempel, dat duizenden mensen aantrekt. De Moeder verblijft daar in de geest, zegent allen en herinnert ze aan: “De hele wereld is jou helemaal eigen. Niemand is een vreemde.”